

NLingenieurs brancherapport 2011

Achtergrond

Op basis van het bedrijfsvergelijkend onderzoek dat NLingenieurs jaarlijks onder haar leden uitvoert, wordt een algemeen rapport opgesteld over de staat van de branche in het betreffende jaar. Dit rapport bevat een selectie van de resultaten van het 4e bedrijfsvergelijkend onderzoek (bvo) van NLingenieurs. Het onderzoek heeft betrekking op boekjaar 2011. Dit jaar heeft een derde van de leden aan dit onderzoek deelgenomen.

In de rapporten van de laatste jaren hebben we langzaam de situatie in de branche zien verslechteren. Het huidige brancherapport schetst een beeld van een branche die orde op zaken tracht te stellen. Zo zien we vergeleken met 2010 een lager werknemersaantal, maar ook een verbetering van het gemiddelde operationeel resultaat.

Het bvo wordt in opdracht van NLingenieurs uitgevoerd door onderzoeksbureau Panteia Stratus. Deelnemers aan dit onderzoek ontvangen een rapportage waarin het functioneren van hun bedrijf wordt afgezet tegen de prestaties van vergelijkbare bureaus in de advies- en ingenieursbranche. Hiermee wordt inzicht gegeven in hoe het bedrijf er voor staat, waar goed wordt gepresteerd en waar verbeterpunten liggen. Tevens ontvangen de deelnemers een uitgebreid rapport waarin de branche als geheel wordt geanalyseerd.

Het onderzoek heeft betrekking op de Nederlandse werkmaatschappijen van de advies- en ingenieursbureaus. Een groot aantal bureaus is in het buitenland actief middels internationale vestigingen en/of dochtermaatschappijen. Deze zijn nadrukkelijk niet in dit onderzoek meegenomen.

Het voorliggende rapport is een samenvatting van het algemene brancherapport. Het complete rapport is alleen beschikbaar voor deelnemers aan het onderzoek.

Samenvatting

Ook de Nederlandse advies- en ingenieursbranche heeft te lijden onder de voortdurende economische teruggang. Sinds de start van dit onderzoek vier jaar geleden nemen de bedrijven, gemiddeld gezien, in omvang af en daalt de omzet in de branche.

Het operationeel resultaat is ten opzichte van vorig jaar wel iets verbeterd, maar steekt nog schril af bij het resultaat in 2008, het laatste jaar vóór de crisis effect had op de ingenieursbranche.

Samenstelling bureaus

De diversiteit in de advies- en ingenieursbranche is groot, zowel qua omvang als werkveld. Veruit de meeste bureaus hebben minder dan 25 fte. Maar de bureaus in de categorie 250 of meer fte hebben gemiddeld 1.200 fte in dienst.

<i>Grootteklasse</i>	<i>Aandeel</i>
Tot 25 fte	53%
25 tot 50 fte	18%
50 tot 250 fte	22%
250 of meer fte	7%

In 2011 werken bij een gemiddeld bureau 132 personen oftewel 116 fte. Dat is een aanzienlijke daling ten opzichte van drie jaar geleden; in 2008 had een gemiddeld bedrijf nog 144 mensen (128 fte) in dienst.

De instroom van nieuw personeel was over 2011 vergelijkbaar met 2010, namelijk 8,2% van de totale personeelsomvang. De uitstroom was groter dan de instroom, namelijk 13,2%. Meer dan een kwart van de uitstroom was een gedwongen vertrek vanwege economische redenen. Dat is flink hoger dan in de jaren daarvoor.

De leeftijdsopbouw van de bureaus verandert langzaam: de bureaus worden gemiddeld 'ouder'. Het aandeel jonge werknemers (onder 35 jaar) neemt af. De vergrijzing is hiervoor één verklaring, maar ook dat jonge werknemers vaker een tijdelijk contract hebben en daardoor eerder moeten vertrekken bij personeelsinkrimping.

In de categorie ingenieursbureaus met 50 tot 250 fte zijn de gemiddelde uurtarieven gedaald. Bij de andere categorieën zijn ze ongeveer gelijk gebleven of zelfs iets gestegen (in het geval van de grootste bureaus).

Omzet en kosten

De leden van NLingenieurs hebben een aantal zware jaren gehad. De totale netto-omzet die wordt geboekt, neemt ieder jaar af. Van 2,3 miljard euro in 2008, naar 2 miljard in 2009 naar 1,9 miljard over 2010. Ook over 2011 werd een totaalomzet van 1,9 miljard behaald door de leden van NLingenieurs.

Deze omzet wordt hoofdzakelijk behaald in de bouwsector. Bijna tweederde van de omzet komt uit deze sector. Met name ingenieursbureaus onder de 250 fte zijn voor hun omzet zeer afhankelijk van de bouwsector. Deze groepen zijn dus zeer gevoelig voor de malaise op de woning- en utiliteitsmarkt.

De grootste bureaus behalen nog steeds het grootste deel van hun omzet in de sector infrastructuur & mobiliteit en in iets mindere mate in ruimtelijke ordening & milieu.

De totale brancheomzet van 1,9 miljard euro komt neer op een netto-omzet voor een gemiddeld bureau van €13,2 miljoen.

De gemiddelde netto-omzet per fte is iets gestegen ten opzichte van vorig jaar, naar €114.000,-.

Het operationeel resultaat (wat overblijft van de netto-omzet na aftrek van alle reguliere bedrijfsvoeringskosten) komt in 2011 uit op 7,2%. Dat is een toename ten opzichte van vorig jaar, maar het niveau van 2008 wordt nog lang niet behaald.

Ook in 2011 blijven overheden de voornaamste opdrachtgever voor advies- en ingenieursbureaus. Daarna behalen de bureaus een aanzienlijk deel van hun omzet uit projecten voor non-profit organisaties en nutsbedrijven.

Acquisitie

De werkvoorraad van ingenieursbureaus is gedurende 2011 afgenomen. Aan het eind van 2011 hadden de deelnemers aan het onderzoek gemiddeld een werkvoorraad van 5,0 maanden. Aan het begin van 2011 was dat nog 5,9 maanden.

Aan ingenieursbureaus worden veel kleine opdrachten verstrekt. Gemiddeld is 42% van de omzet afkomstig van opdrachten tot €10.000.

Bij veruit het grootste gedeelte van de opdrachten (86%) wordt gewerkt op basis van de eigen branchevoorwaarden, namelijk de DNR, RVOI (de voorloper van de DNR) of de ABAA-DNR (de DNR toegespitst op de Rijksgebouwendienst). Ten opzichte van vorige jaren is het gebruik van de DNR – de algemene branchevoorwaarden voor architecten en adviseurs, opgesteld door de BNA en NLingenieurs – wederom toegenomen. Driekwart van de opdrachten vindt inmiddels plaats op basis van de voorwaarden zoals gestipuleerd in de DNR. NLingenieurs is hier verheugd over, omdat zij overtuigd is dat de DNR de beste voorwaarden zijn voor overeenkomsten over advies- en ingenieursdiensten.

Deelnemers

Aan het bedrijfsvergelijkend onderzoek 2011 hebben deelgenomen:

ABT

Adviesbureau RBOI B.V.

Adviesburo Nieman

Advin

ARCADIS Nederland BV (Hoofdkantoor)

B.V. Ingenieursbureau M.U.C.

Bartels Ingenieurs voor Bouw & Infra

Beekink Installatieadviseurs

Bouwtechnisch Adviesbureau ir. W.A. van Boxsel b.v.

Bureau Waardenburg

Cauberg-Huygen B.V.

De Blaay-van den Bogaard R.I. B.V.

de Jong Gortemaker Algra architecten en ingenieurs BV

Deerns Raadgevende Ingenieurs B.V.

DGMR

DHV

DWA Installatie- en energieadvies

European Fire Protection Consultants B.V.

Evion Bouwconsult

Halmos B.V. Adviseurs

Huisman & van Muijen

Huygen Installatie Adviseurs

Ingenieursbureau Oranjewoud B.V.

Ingenieursbureau Wassenaar B.V.

Ingenieursburo Linssen B.V.

INNAX

Koningsstal InfraCare B.V.

LBP Sight B.V.

M + P Raadgevende Ingenieurs B.V.

Megaborn

moBius consult B.V.

Movares Group B.V.

Nederlands Instituut voor Bouwbiologie en Ecologie (NIBE)

Nelissen ingenieursbureau b.v.

Peutz bv

Pieters Bouwtechniek B.V.

Raadgevend Ingenieursbureau Lievense B.V.

Rienks Bouwmanagement

Royal Haskoning

RPS

Schoonderbeek en Partners Advies B.V.

SchreuderGroep Ingenieurs/adviseurs
Stroop raadgevende ingenieurs B.V.
Valstar Simonis B.V.
Van Rossum Holding bv
WH Techniek B.V.
Willems Technisch Adviesbureau b.v.
WNP raadgevende ingenieurs